

Vážení prítomní!

Všestranne výtvarnícky nadaný umelec Michal Hasík je svojou tvorbou doma (v bývalej Juhoslávii a dnešnom Srbsku) a zahraničí prítomný viac od polstoročia a svojim rôznorodým dielom ma upomína na túlavého tovariša, ktorý sa učil v dielňach rôznych majstrov. Výtvarnícko-sochárske vlohy prejavoval od detstva a prvú samostatnú výstavu mal už ako 17 ročný (roku 1963) v Báčskom Petrovci. Už táto jeho prvá výstava pozostávala z diel vypracovaných rôznymi technikami a okrem obrazov a sôch, boli tam aj práce z plechu, drevoryty a reliéfy. Rôznorodosť techník alebo kombinované techniky sú zastúpené aj v ďalšej jeho tvorbe, avšak portrétovanie nožničkovým vystrihávaním siluet z čierneho papiera je technika, ktorou sa, aj pragmatických dôvodov (15 rokov žil v Nemecku ako umelec na voľnej nohe, teda živil sa zo so svojho umenia), zaoberá najviac a ktorou sa stal známym i v zahraničí.

Mimochodom, názov silueta (tieňový obraz) sa tradične vzťahuje na portrét, vlastne na profil človeka, objekt alebo jav, ktorý pozostáva zo skice, znázorňujúcej okrajové línie a vnútro je jednofarebné, obyčajne čierne. Siluety sa najčastejšie vystrihávajú z papiera, ako forma jednoduchého portrétovania, najčastejšie v podobe čiernej kartičky prilepenej na biele alebo sivé úzadie, občas aj farebné, okrášlené rastlinnými ornamentami.

Ak však siluetu pozorujeme z historického aspektu, tak môžeme konštatovať, že sa ako forma umeleckého výrazu javí už v dobe kamennej (v kresbách na stenách jaskýň) a známa bola aj v starej Číne (tieňové divadlo), v starom Egypte (npr. aj v písme), antickom Grécku (napr. ornamenty na vázach) atď

Názov silueta je eponym, slovo odvodené od mena Étienne de Silhouette [http://sr.wikipedia.org/sr-el/%D0%A1%D0%B8%D0%BB%D1%83%D0%B5%D1%82\(%D0%B0\) - note-1](http://sr.wikipedia.org/sr-el/%D0%A1%D0%B8%D0%BB%D1%83%D0%B5%D1%82(%D0%B0) - note-1) (1709-1767). Traduje sa že polovicou 18. storočia francúzsky kráľ Ľudovít XV vymenoval grófa de Silhouetta za najvyššieho vyberača daní a finančného poradcu. Aby naplnil štátnu pokladnicu, de Silhouette vyrúbil veľké dane a prikázal starostlivú šetrnosť, čím si medzi ľuďmi získal zlú povesť. A akurát v tom čase dožilo rozkvet vystrihovanie obrysových línií, teda siluet, na tmavom papieri (prenesené pravdepodobne z Číny), ktoré bolo po skúpom ministri pomenované – silueta. Vlastne, Francúzi používali meno tohto ministra ako hanlivé označenie pre všetko lacné, nekvalitné... a názov sa preniesol aj na vtedy veľmi predávané siluetové portréty, ktoré boli výnimočne populárne a - lacné. Dejiny zachovali spomienku na

osobnosť Étienne de Silhouetta, ale nie aj na všetky detaily toho objavu, ktorý vznikol ďaleko pred 18. storočím.

Hľadajúc podnety, ktoré ho pripútali k vystrihávaniu siluet, Michal Hasík si spomína: „U nás svietila porcelánová „petrolejová lampa“, ktorá na stenách maľovala veľké tiene. Moja matka mala „šijácu mašinu“ značky Bagat a všelijaké krajčírské formy... Nožnice vtedy boli pre mňa priam čarodejné, z jedného robíš dva...Avšak do pamäti sa mi vrezal najmä ten zvuk strihania textilu na stole...“ Na priamy podnet na vystrihávanie siluet umelec si doslovne spomína takto: „V Solingenskom múzeu bol vystavený jeden ručne zhotovený reklamný katalóg z roku 1700, ktorý prezentoval nože a nožničky istej firmy. V ňom bol aj vystrihnutý aj tieňový portrét majiteľa továrne, ktorá v tomto katalógu reklamovala svoje výrobky. Vtedy som si sám sebe povedal, že tak môžem vystrihovať aj ja. A potom v roku 1970, na jar v Duseldorfe som sa pokúsil po prvýkrát verejne na námestí vystrihávať siluetové portréty. Našiel som si aj modelku, či ona našla mňa, a začal som vystrihávať jej portrétovú siluetu. Okoloidúci sa začali zastavovať. Zastal jeden, druhý, tretí... Zoskupilo sa ich tam zo dvadsať. Dostal som trému, strach že toto moje úsilie vyjde nazmar. Avšak keď som portrét zakončil a ukázal zoskupeným, bol som odmenený spontánnym potleskom. Začali ku mne prichádzať jeden za druhým, aby som aj ich „vystrihol.“

Michal Hasík je skromným človekom a vyznáva sa, že sa v živote sa vždy riadil múdrosťou, že je skromnosť matkou všetkých cností a sebe postavoval dosiahnuteľné ciele, čo mu umožnilo zachovať si životný i tvorivý elán aj pokročilejšom veku, takže vo vlastnom dome v Petrovci otvoril túto galériu, skromný stánok pre jeho výtvarné práce a práce iných umelcov.

A na záver iba toto. Nejestvuje „lacné umenie.“ Určité dielo umeleckým dielom je alebo nie a jeho komerčná cena v tomto našom svete, v ktorom sa vyrába preto, aby sa trovilo a troví preto, aby sa mohlo vyrábať je v podstate profanizácia umeleckej hodnoty.

Toľko z mojej strany. Ostatné je vašou osobnou estetickou záležitosťou a záležitosťou horizontu vašich umeleckých očakávaní či nárokov.

Prajem vám skutočný umelecký zážitok.